

ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೇನು !

ದೀಪಾ ಪ. ಸಾಳುಂಕೆ ಮತ್ತು ಸಿ. ಎಮ್. ರಫಿ

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೫

☎: ೯೦೬೦೯೧೯೯೧೫

ಮಿಂಚಂಚೆ: cmrafee1966@rediffmail.com

ಕುಸುಬೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಿಂಗಾರು ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳು ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ, ಗೋದಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಒರಿಸ್ಸಾ ಹಾಗೂ ಬಿಹಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ೧.೩೦ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಉತ್ಪಾದನೆ ೦.೮೨ ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಕುಸುಬೆಯು ಬಹುಪಯೋಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಔಷಧದ ಆಗರವೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಭಾಗವೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳಾದ ಕುಸುಬೆ ಹೇನು, ಥ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ, ಹಸಿರು ಜಿಗಿ (ಜಾಸಿಡ್), ಕೆಂಪು ಜೇಡರ ನುಶಿ, ಹಿಟ್ಟುತಿಗಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು

ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳೂ ಕುಸುಬೆ ಗಿಡದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು ಹೀರಿ, ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸಿ, ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಕಾಡುವ ಹೇನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಹಾನಿಕಾರಕ ಹಾಗೂ ಮಾರಕ ಕೀಟವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕುಸುಬೆ ಹೇನು (ಯರೋಲ್ಯುಕಾನ್ ಕಾಂಪೊಜಿಟೆ) : ಕುಸುಬೆಗೆ ಕಾಡುವ ರಸಹೀರುವ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ

ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಕುಸುಬೆ ಹೇನು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುವ ಕೀಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಕರಿಜಿಗಿಹುಳು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೇನು ತನ್ನ ೨೧ ರಿಂದ ೨೫ ದಿನಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೨ ರಿಂದ ೮೮ ಮರಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಕನಿಷ್ಠ ಉಷ್ಣಾಂಶ (೧೬ ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್) ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ದ್ರತೆಯು (ಶೇ. ೬೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು) ಈ ಕೀಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹವಾಮಾನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೀಟಗಳು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲು ಹೊರಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಿನ ಇಡೀ ಹೊಲದ ತುಂಬ

ಹರಡಿಕೊಂಡು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇನುಗಳು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಈ ಹೇನುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೆರಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಮರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಹೇನುಗಳೆರಡೂ ಕಾಂಡ, ಎಲೆ ಹಾಗೂ ತೊಂಡಿಲುಗಳಿಂದ ರಸವನ್ನು

ಹೀರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ಮುಟ್ಟುರಿ, ಗಿಡಗಳು ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಕವಲುಗಳ ಹಾಗೂ ತೊಂಡಿಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೇನುಗಳ ಮಲವು ಸಿಹಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮೇಲೆ, ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ತೊಂಡಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ತವಿಸುವುದರಿಂದ, ಕಪ್ಪು ಬೂಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ದ್ಯುತಿ ಸಂಶ್ಲೇಷಣಾ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇಂತಹ ಸಿಹಿ ದ್ರವವು ಹೂವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕಾಳು ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯು ಅತೀ ತೀವ್ರವಾದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಕಾಟದಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೫ ರಿಂದ ೬೫ ರಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಹೇನುಗಳು ನಂಜು ರೋಗವನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಸುಬೆ ಹೇನನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

ಕುಸುಬೆ ಹೇನಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹತೋಟಿ

ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು : ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುಗಳು, ಹೇನುಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಸಿಫಿಡ್ ನ್ನೇಣಗಳು ಕುಸುಬೆ ಹೇನುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಕುಸುಬೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಕುಸುಬೆ ಹೇನುಗಳನ್ನು ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳುವಿನ ಮರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯದ ಕೀಟಗಳು ಕಬಳಿಸಿದರೆ, ಸಿಫಿಡ್ ನೋಣ, ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸೋಪರ್ಲಾ ಮರಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಬಳಿಸುತ್ತವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಈ ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಹೇನುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತೀ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಇರುವ ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರಿಂದ ಸಸ್ಯ

ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಗಲುವ ಅತಿಯಾದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಮುಕ್ತಿಸಿಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಪರೋಪಜೀವಿ ಕೀಟಗಳು : ಕುಸುಬೆ ಹೇನುಗಳ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವ ಅನೇಕ ಪರೋಪಜೀವಿ ಕೀಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುಡೆಂಡಫಿಸ್ ಜಾತಿಯ ನೋಣವು ಅತೀ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಇದು ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೋಣದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಏನೆಂದರೆ, ಇದು ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕುಸುಬೆ ಹೇನಿನ ದೇಹದೊಳಗೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೇನಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಹೇನಿನ ದೇಹವನ್ನು ಒಡೆದು ಹೊರಬಂದು ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪೋಷಿಸುವ ಕುಸುಬೆ ಹೇನು ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸದೇ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಈ ಪರೋಪಜೀವಿ ಕೀಟಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಶೇ.೧೫ ರಷ್ಟು ಕುಸುಬೆ ಹೇನಿನ ಭಾದೆಯಿಂದಾಗುವ ಬೆಳೆಯ ಹಾನಿಯನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ನಿರ್ವಹಣೆ

೧. ಕುಸುಬೆ ಹೇನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ-೧ ತಳಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅದು ಕುಸುಬೆ ಹೇನಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
೨. ಕುಸುಬೆ ಹೇನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡನೇ ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹೇನಿನ ಬಾಧೆಯಿಂದಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
೩. ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಬೋಫೆನ್ಥಾನ್ ೨೫ ಎಫ್. ಎಸ್ ಅನ್ನು ೨೦ ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೀಜಕ್ಕೆ ಲೇಪನ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ಆರಂಭದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.

೪. ಈ ಹೇನುಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶತ್ರುಗಳಾದ ಹೇನುಸಿಂಹ ಹಾಗೂ ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಬೇವಿನ ಮೂಲದ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಶೇ. ೨ ರ ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಶೇ. ೫ ರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

೫. ಹೊಲದಲ್ಲಿನ ಹೊರಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇನುಗಳು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ, ಹೊಲದ ಸುತ್ತಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ೨ ಮೀ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂತರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾದ ೧.೭ ಮಿ.ಲೀ. ಡೈಮಿಥೋಯೇಟ್ ೩೦ ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ೧.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಆಕ್ಸಿಡೆಮೆಟಾನ್ ಮಿಥೈಲ್ ೨೫ ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ೧.೦ ಮಿ.ಲೀ. ಮೊನೋಕ್ರೋಟೋಫಾಸ್ ೩೬ ಎಸ್.ಎಲ್. ನ್ನು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

೬. ಹೇನುಗಳು ಇಡೀ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಡೀ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಹೇನಿನ ಬಾಧೆ ಮುಂದುವರೆದಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿನಗಳ ಅಂತರ ಕೊಟ್ಟು ಇದೇ ಸಿಂಪರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

೭. ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೨೦ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟು ಶೇ.೧.೫ರ ಕ್ಲಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್ ಪುಡಿ ಅಥವಾ ಶೇ. ೫ ರ ಮೆಲಾಥಿಯಾನ್ ಪುಡಿ ಅಥವಾ ಶೇ. ೪ ರ ಫೊಸಲೋನ್ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಧೂಳೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡುವ ಹೇನನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಯನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೋಯಾಅವರೆ

ರೊಟ್ಟಿ, ಚಪಾತಿ, ಪೂರಿ, ಪರೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಯಾಅವರೆ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಶೇ. ೧೦ - ೨೦ ರವರೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಇಡ್ಲಿ, ದೋಸೆ, ವಡೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಶೇ. ೫೦ ರಷ್ಟು ಸೋಯಾಬೇಳೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು. ಕಡಲೆ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಬಜ್ಜಿ, ಪಕೋಡ, ಚಕ್ಕಲಿ, ಸೇವು, ಮೈಸೂರುಪಾಕ್ ಹಾಗೂ ಲಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಯಾ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಶೇ. ೨೫ ರಷ್ಟು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಬೇಕರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಬ್ರೆಡ್, ಬಿಸ್ಕಿಟ್, ಕೇಕು, ಡೋನಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಯಾ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸೋಯಾಅವರೆಯ ಪೋಟೇನ್ ಅಂಶವು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೋಟೇನಿನ ಗುಣವನ್ನು ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಸೋಯಾಅವರೆಯಿಂದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಗಿಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು, ಆಕಳು, ಎಮ್ಮೆ ಹಾಲಿಗೆ ಅಲರ್ಜಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಸೋಯಾಹಾಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೋಯಾಅವರೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಹಿಟ್ಟು, ಎಣ್ಣೆ, ಸೋಯಾಪೇಯ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

ಸೋಯಾಅವರೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗುವ ಪೋಟೇನಿನ ಜೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವ ಟ್ರಿಪ್ಸಿನ್ ನಿರೋಧಕಗಳು, ಪಿಷ್ಟ ಕೀಟಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ನಿರೋಧಕಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯುಬ್ಬರ (ಗ್ಯಾಸ್) ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಅಂಶಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪ್ರತಿಕೂಲಾಂಶಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೋಯಾ ಕಾಳು/ಬೇಳೆಯನ್ನು ೮-೧೦ ತಾಸು ನೆನೆಸಿಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಸಿದು ಬಳಸುವುದರಿಂದ, ಕುದಿಸುವುದರಿಂದ, ಉಗಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸುವುದರಿಂದ ಹುರಿಯುವುದರಿಂದ, ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹುದುಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸೋಯಾಅವರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಕೂಲಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.